

Emmeloord, 18 maart 2008.

Onderwerp

Aanleg riolering bedrijfscluster NLR-DNW inclusief vaststellen benodigd bekostigingsbesluit voor het bekostigingsgebied Kraggenburger-, Repel- en Voorsterweg

Voorgenomen besluit

1. Vaststellen van het bekostigingsbesluit "Aanleg riolering Kraggenburger-, Repel- en Voorsterweg";
2. Het gebied vaststellen aan de hand van de bij het bekostigingsbesluit behorende gewaarmerkte kaart;
3. Het besluit bekend maken overeenkomstig artikel 139 van de Gemeentewet;
4. een uitvoeringskrediet van € 290.000,00 exclusief BTW beschikbaar te stellen, onderdeel uitmakend van het onder nummer 170 uit de beleidsplanning 2006-2010 geormerkte bedrag van € 500.000,00 ten behoeve van het op de riolering aansluiten van het bedrijfscluster NLR-DNW;
5. de 15e wijziging van de programmabegroting 2008 vast te stellen.

Advies raadscommissie

De commissie van advies voor woonomgeving adviseert positief omtrent dit voorstel; de fractie van Politieke Unie maakt een voorbehoud ten aanzien van het voorgestelde en neemt het terug naar haar fractie.

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Inleiding

Gedeputeerde Staten van Flevoland heeft voor de gemeente Noordoostpolder geen ontheffing van de zorgplicht kunnen verlenen voor de verplichting tot doelmatige inzameling en doelmatig transport van afvalwater dat vrijkomt bij het nog niet op de riolering aangesloten bedrijfscluster Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR), Duits-Nederlandse Windtunnels (DNW) en Geomaticapark, zoals vastgesteld in artikel 10:33 van de Wet milieubeheer.

Daarnaast is door middel van een op 24 november 2004 ondertekende bestuursovereenkomst tot de uitvoering van het gebiedsgericht IBA-beleid door het waterschap Zuiderzeeland binnen de de gemeente Noordoostpolder tussen het college van Dijkgraaf en Heemraden van het Waterschap Zuiderzeeland en het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder overeengekomen dat vermelde bedrijfscluster vóór 1 januari 2008 wordt aangesloten op de riolering.

Doelstelling

De kosten benodigd voor het aansluiten van het bedrijfscluster op de riolering worden te zijner tijd door de gemeente voor een deel aan de eigenaren van de op de riolering aan te sluiten percelen doorberekend. Het verdient de voorkeur om met de exploitant (eigenaar, erfpachter of rechthebbende wiens in het exploitatiegebied gelegen onroerende zaak in exploitatie wordt gebracht) een exploitatieovereenkomst overeen te komen. Indien door middel van een exploitatieovereenkomst geen overeenstemming kan worden bereikt, kan de gemeente gebruik maken van het heffen van een baatbelasting.

(Wettelijk) beleidskader

In artikel 222 van de Gemeentewet is sinds 1 januari 1995 de baatbelasting "nieuwe stijl" opgenomen. Deze biedt de gemeenten de mogelijkheid om de kosten van

voorzieningen geheel of gedeeltelijk te verhalen op de eigenaren van de onroerende zaken, die baat hebben bij de getroffen voorzieningen.

De baatbelasting kan worden gezien als "sluitstuk" binnen het kostenverhaalsinstrumentarium en kan als een belangrijke aanvulling op de exploitatieovereenkomst worden beschouwd. Vooruitlopend op het mogelijk gebruik moeten maken van baatbelasting dient in ieder geval tijdig een bekostigingsbesluit voor het bedrijfscluster Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR), Duits-Nederlandse Windtunnels (DNW) en Geomaticapark te worden genomen. Het nemen van een bekostigingsbesluit resulteert niet in een verplichting om ook daadwerkelijk over te gaan tot het heffen van baatbelasting. In afwachting van het vaststellen van het bekostigingsbesluit kan niet worden gestart met de aanleg van riolering in het aangewezen gedeelte van het buitengebied (het bekostigingsgebied).

De "Exploitatieverordening gemeente Noordoostpolder 2004" verplicht de gemeente om het te onderscheiden bekostigingsbesluit vast te stellen voordat met een exploitant een exploitatieovereenkomst kan worden gesloten. Het bijgaande voorstel met betrekking tot het betreffende bekostigingsbesluit komt overeen met de verordening. Het bekostigingsbesluit bevat naast de wettelijk verplichte elementen nog enkele andere elementen die de burger duidelijkheid verschaffen omtrent hetgeen mogelijkwijs in een baatbelasting kan worden betrokken.

Beoogd effect/doel

Ter plaatse van het bedrijfscluster NLR-DNW en Geomaticapark voldoet de lozing van het vrijkomend afvalwater op het aangrenzende oppervlaktewater niet aan de hiervoor geldende emissienormen van de waterkwaliteitsbeheerder, het waterschap Zuiderzeeland. Voor het kunnen voldoen aan de voorgeschreven milieutechnische normering, heeft het de voorkeur deze door aanleg van riolering te garanderen.

Gevraagde beslispunten

1. Vaststellen van het bekostigingsbesluit "Aanleg riolering Kraggenburger-, Repel- en Voorsterweg";
2. Het gebied vaststellen aan de hand van de bij het bekostigingsbesluit behorende gewaarmerkte kaart;
3. Het besluit bekend maken overeenkomstig artikel 139 van de Gemeentewet;
4. een uitvoeringskrediet van € 290.000,00 exclusief BTW beschikbaar te stellen onderdeel uitmakend van het onder nummer 170 uit de beleidsplanning 2006-2010 geormerkte bedrag van € 500.000,00 ten behoeve van het op de riolering aansluiten van het bedrijfscluster NLR-DNW;
5. de ..e wijziging van de programmabegroting 2008 vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 *Voordat met de aan de aanleg van riolering kan worden gestart, moet voor het eventueel heffen van een baatbelasting door de gemeenteraad een bekostigingsbesluit worden vastgesteld.*

Uiteraard verdient het de voorkeur om met exploitanten op vrijwillige basis een exploitatieovereenkomst overeen te komen. De gemeente neemt een groot risico als zij vertrouwt dat het innen van de te bevragen gelden langs privaatrechtelijke weg met alle exploitanten overeen kan worden gekomen. Is er sprake van geen vrijwilligheid bij het voldoen van een eigen bijdrage bij alle perceeleigenaren, dan kan slechts langs bestuursrechtelijke weg, door middel van het heffen van een baatbelasting, deze bijdrage worden veilig gesteld. Is geen bekostigingsbesluit voor het betreffende bekostigingsgebied door de gemeenteraad vastgesteld, dan kunnen "onwillige" perceeleigenaren niet gedwongen worden om mee te betalen via het publiekrechtelijk instrument van belastingheffing. De gemeente ontnemt zich in dat geval de voordelen van de Invorderingswet, het recht op parate executie.

De Hoge Raad heeft in zijn uitspraak van 3 mei 1978, BNB 1978/142 beslist dat er geen onaanvaardbare verschillen mogen zijn in het kostenverhaal baatbelasting en een exploitatieovereenkomst. Om hier aan te kunnen voldoen, moet voordat met het treffen van voorzieningen wordt aangevangen, door de gemeenteraad worden besloten in welke mate aan die voorzieningen verbonden lasten door middel van een baatbelasting worden verhaald. Dit betekent dat aan de heffing van een baatbelasting altijd een bekostigingsbesluit vooraf moet gaan. Dit bekostigingsbesluit moet vastgesteld zijn voordat populair gezegd "de eerste spade de grond ingaat". Als het tijdig vaststellen van een bekostigingsbesluit door de raad niet wordt nagekomen, dan is de mogelijkheid van een baatbelasting voor die voorziening voor eeuwig onmogelijk geworden.

Op dit moment is gestart met de voorbereidingen om op zeer korte termijn door u een baatbelastingverordening te laten vaststellen.

1.2 Door middel van een geaarmerkte kaart moeten de gebate percelen door middel van het vaststellen van een begrenzing van het bekostigingsgebied worden vastgelegd.

Het bekostigingsgebied geeft een beeld van de omvang van het gebate gebied, dat wil zeggen de (mogelijkerwijs) aan te sluiten percelen.

Naast het bekostigingsgebied, bestaat het bekostigingsbesluit uit een kostenbegroting. Dit is een berekening van de vermoedelijke kosten van de aan te leggen riolering van zowel de kosten als de baten die ten laste of ten gunste van de exploitatie van de riolering in het buitengebied komen. Uit deze raming volgt een toerekening van de totale kosten en opbrengsten van de openbare voorzieningen (de riolering) aan de onroerende zaken in het vast te stellen bekostigingsbesluit voor het gebied vanaf het bedrijfscluster NLR-DNW via de Voorster-, Repel- en Kraggenburgerweg naar de inmiddels al op de riolering aangesloten camping "De Kei".

1.3 Publicatie van het bekostigingsbesluit moet overeenkomstig artikel 139 van de Gemeentewet worden bekendgemaakt door plaatsing in het gemeenteblad of in een andere door de gemeente algemeen verkrijgbaar gestelde uitgave. Daarnaast vindt publicatie plaats in het wekelijks verschijnend huis-aan-huisblad Flevopost. De Flevopost wordt verspreid over het totale gebied van de gemeente Noordoostpolder.

Aan de bekendmaking van het bekostigingsbesluit moet de nodige zorg worden besteed. Het bekostigingsbesluit is een algemeen verbindend voorschrift en op grond van artikel 140 moet dit besluit voor een ieder kosteloos ter inzage liggen op de gemeentesecretarie of op een andere door de raad te bepalen plaats. Eveneens dient op grond van artikel 141 van de Gemeentewet te zijn vermeld dat een ieder op zijn/haar verzoek een afschrift kan verkrijgen van het bekostigingsbesluit.

1.4 Voor de uit te voeren werkzaamheden is een krediet nodig van € 290.000,00. Van het resterend geormerkte bedrag van € 500.000,00, onderdeel uitmakend van het onder nummer 170 uit de beleidsplanning 2006-2010 geormerkte bedrag ten behoeve van het op de riolering aansluiten van het bedrijfscluster NLR-DNW is nog €336.500,00 beschikbaar.

Van het geormerkte bedrag uit de beleidsplanning 2006-2010 is in 2006-2007 gebruik gemaakt voor de aanleg van riolering naar Vollenhoverweg 12, Kraggenburgerweg 2A en Urkerweg 10. Het nog resterende bedrag is voldoende toereikend voor de uit te voeren werkzaamheden. Volgens de kostenbegroting is voor het uitvoeren van de totale civieltechnische werkzaamheden € 290.000,00 excl. BTW nodig. In het bekostigingsbesluit is bepaald dat € 32.400,00 (=12 x € 2.700,00) wordt verhaald op de belanghebbenden. De dekking van het netto krediet ad. € 257.600,00 kan plaatsvinden via onttrekking uit het reserve beleidsplan. (zie het bovenstaand geormerkte bedrag).

Kanttekeningen

1.1 *Bij het daadwerkelijk innen van een heffing door middel van een baatbelasting aan perceeleigenaren moet rekening worden gehouden, dat deze pas na het doorlopen van een lange looptijd kan worden geïnd.*

Tegen de baatbelastingverordening (algemeen verbindend voorschrift) staat welliswaar geen bezwaar en beroep open (artikel 8:1 jo 7:1 Awb), maar door betrokken perceeleigenaren kan wel bezwaar worden aangetekend tegen de belastingaanslag op zich, aangezien het hier gaat om een besluit van individuele strekking (artikel 1:3 lid 2 jo 8:1 lid 1 Awb).

1.2 *Met veel zorgvuldigheid moet het bekostigingsbesluit voor een gebaat gebied worden vastgesteld. Het gebruik maken van een baatbelasting brengt voor de gemeente risico's met zich mee.*

Op grond van bestaande jurisprudentie, waarbij belanghebbenden geprocedeerd hebben tegen een gemeentelijke baatbelasting heeft de rechter bij menig gemeente geoordeeld, dat het bekostigingsbesluit niet langs rechtsgeldige weg is genomen. Hieruit kan worden afgeleid dat het de voorkeur verdient om voor ieder afzonderlijk gebaat gebied een bekostigingsbesluit vast te stellen. Het is bijvoorbeeld voor een gemeente een te groot risico om het gehele buitengebied (of een zeer groot deel daarvan) als één gebaat gebied aan te wijzen. Welliswaar is er beleidsmatige samenhang tussen het treffen van rioleringsvoorzieningen in het gehele buitengebied van de gemeente, maar doet zich de vraag voor of er voldoende technische samenhang bestaat tussen die verschillende voorzieningen. Als er namelijk substantiële verschillen in kosten voor voorzieningen op verschillende lokaties in het buitengebied optreden, zouden belanghebbenden bij één allesomvattende baatbelasting als bezwaar kunnen opvoeren dat zij moeten meebetalen aan kosten, die niet ter zake van de bij hun perceel getroffen voorziening zijn gemaakt en daar ook nooit baat zouden kunnen genereren.

Financiën

De financiële verantwoording voor het benodigd krediet groot € 290.000,00 is bij de argumentatie van de beslispunten al toegelicht.

Planning/uitvoering

Bij het ondertekenen van het bestuursakkoord tussen het waterschap Zuiderzeeland en gemeente Noordoostpolder op 24 november 2004 is overeengekomen dat het bedrijfscluster NLR-DNW en Geomaticapark vóór 1 januari 2008 op de riolering wordt aangesloten. Deze afspraak voor het tijdig aanleggen en aansluiten van riolering naar genoemd bedrijfscluster heeft vertraging opgelopen. De oorzaken van de opgelopen vertraging kan als volgt worden verklaard:

1. de uitkomst en het verder verloop van het op de riolering aansluiten van een dertigtal percelen langs de Espelerweg tussen Banterweg en Hannie Schaftweg is afgewacht, voordat besloten is de uitvoering van het op de riolering aansluiten van bovenvermelde bedrijfscluster verder ter hand te nemen;
2. de uitgevoerde tracé-studie heeft veel voorbereidingstijd gevegd. Gezocht is naar het meest aanvaardbare en optimale tracé. Het gekozen tracé maakt het mogelijk om in het kader van het door het Waterschap Zuiderzeeland te vervullen gebiedsgericht beleid, de hiervoor aangewezen percelen langs de Kadoeler- en Zwartemeerweg op termijn wellicht te voorzien van riolering in plaats van de aanvankelijk voorgenomen aanleg van afzonderlijke IBA-systemen bij deze percelen. Over de te maken afweging met het doel te kiezen voor het meest optimale afvalwatersysteem tegen de laagst maatschappelijke kosten is tussen het waterschap Zuiderzeeland en de gemeente Noordoostpolder nog geen besluit genomen.

De verwachting is dat na een nog te doorlopen aanbestedings- en gunningsprocedure, eind juni 2008 te beginnen met de aanleg van de riolering naar het bedrijfscluster NLR-DNW en Geomaticapark en dat de uit te voeren bestekswerkzaamheden eind oktober

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2008, no. 4496;

gelet op artikel 222 van de Gemeentewet die de gemeenten de mogelijkheid biedt om de kosten van voorzieningen geheel of gedeeltelijk te verhalen op de eigenaren van de onroerende zaken, die baat hebben bij de getroffen voorzieningen,

B E S L U I T:

1. Vaststellen van het bekostigingsbesluit "Aanleg riolering Kraggenburger-, Repel- en Voorsterweg";
2. Het gebied vaststellen aan de hand van de bij het bekostigingsbesluit behorende gewaarmerkte kaart;
3. Het besluit bekend maken overeenkomstig artikel 139 van de Gemeentewet;
4. Een uitvoeringskrediet van € 290.000,00 exclusief BTW beschikbaar te stellen onderdeel uitmakend van het onder nummer 170 uit de beleidsplanning 2006-2010 geormerkte bedrag van € 500.000,00 ten behoeve van het op de riolering aansluiten van het bedrijfscluster NLR-DNW;
5. De 15e wijziging van de programmabegroting 2008 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 april 2008.

De griffier,

de voorzitter,

PROGRAMMA		VERHOOGING	VERLAGING	NIEUWE RAMING
Nr.	Omschrijving			
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake bekostigingsbesluit riolering Kraggenburger-, Repel- en Voorsterweg.			
	<u>LASTEN</u>			
2	Openbare werken	290.000		21.370.677
	Mutaties reserves	290.000	0	
	TOTAAL	290.000	0	
	<u>BATEN</u>			
2	Openbare werken	32.400		8.957.472
	Mutaties reserves	32.400	0	
	Mutaties reserves	257.600		
	TOTAAL	290.000	0	